#vaalit*ilman*vihaa

Ohjeet ehdokkaille

Mitä on vihapuhe ja häirintä?

Vihapuheella viitataan ilmaisumuotoihin, jotka levittävät, lietsovat, edistävät tai oikeuttavat etnistä vihaa, ulkomaalaisvastaisuutta, antisemitismiä tai muuta vihaa. Vihapuheella voidaan myös tarkoittaa haukkumista, loukkaamista tai uhkaamista, joka kohdistetaan uhriin tämän identiteetin, sukupuolen ja muiden ominaisuuksien (kuten seksuaalisen suuntautumisen tai vamman) vuoksi.

Häirintä on järjestelmällistä ja jatkuvaa epäasiallista tai uhkaavaa käytöstä. Kaikki väkivalta ja sillä uhkailu on aina tuomittavaa ja väärin.

Poliittisiin toimijoihin kohdistuvan vihapuheen ja häirinnän on todettu lisääntyvän erityisesti vaalien alla.

Poliittinen toiminta on jokaisen kansalaisen perus- oikeus ja kaikilla on oikeus kampanjoida rauhassa ja turvassa niin julkisissa tiloissa kuin sosiaalisessa mediassakin.

On tärkeää miettiä turvallisuuskysymyksiä etukäteen ja valmistautua mahdollisiin tilanteisiin, joissa saattaa kohdata vihapuhetta ja häirintää.

Hätätapauksessa soita aina yleiseen hätänumeroon 112.

Mitä tehdä, jos kohtaat vihapuhetta ja häirintää:

→ Vaalitorilla

Kampanjoidessa julkisissa tiloissa tai verkossa on puolueen hyvä laatia turvallisuussuunnitelma, johon kirjataan ainakin turvallisuusvastaavat ja toimintaohjeet häiriköintitilanteissa. Huomioikaa, että verkkotapahtumiinkin voi liittyä mukaan häiriköitä. Sopikaa etukäteen, kuka toimii häirintäyhdyshenkilönä tai turvallisuusvastaavana.

Mieti etukäteen:

Tuleeko tapahtumasta ilmoittaa poliisille? Onko syytä varata tapahtumalle järjestyksenvalvoja?

Tuleeko paikalle esimerkiksi kansanedustajia tai ministereitä?

Onko tiedossa, että tilaisuuteen saattaa saapua häiriköitä?

Kampanjoi aina yhdessä muiden kanssa, myös silloin kun jaat esitteitä esimerkiksi postilaatikoihin tai ohikulkijoille julkisen liikenteen asemilla. Ole aina näköetäisyydellä kanssaehdokkaaseen tai kampanjatiimiläiseen.

Jos kohtaat asiatonta puhetta tai käytöstä, pyydä henkilö lopettamaan ja ilmoita ettei se ole hyväksyttävää. Jos huomaat kanssaehdokkaan olevan hankalassa tilanteessa, puutu tilanteeseen ja tue häntä.

Kaikkien kanssa ei tarvitse keskustella. Jos tunnet olosi epämukavaksi tai uhatuksi, voit päättää keskustelun ja pyytää henkilöä poistumaan paikalta. Pyydä tarvittaessa apua järjestyksenvalvojalta, kampanjatiimiläiseltä tai kanssaehdokkaalta.

Jos häiriköivä henkilö on selvästi uhkaava, on hyvä soittaa poliisille ennen kuin häntä lähestytään itse. Uhkatilanteessa soitetaan aina suoraan hätänumeroon 112. Konkreettisista ja/tai fyysisistä uhkatilanteista ilmoitetaan poliisille, vaikka akuuttia hätätilaa ei olisikaan.

→ Netissä/somessa

Ota käyttöön kaksiosainen tunnistautuminen, käytä aina eri salasanaa eri palveluissa ja poista puhelimesta paikannus ja sijainnin tunnistaminen.

Mieti tarkkaan kenelle annat oikeuden päivittää sosiaalisen median kanavia ja mitä tietoja jaat itsestäsi someen. Facebookissa voi erikseen perustaa ns. poliitikko-sivun, jos haluaa pitää poliittiset päivitykset ja henkilökohtaiset päivitykset erillään. Henkilökohtaisen Facebook-profiilin voi piilottaa Facebookin hakuasetuksista. Lisäksi useammalla sosiaalisen median alustalla voi rajata ketkä voivat lähettää sinulle kaveri- ja yhteydenottopyyntöjä.

Tutustu käyttämiesi sosiaalisen median alustan yksityisyys- ja turvallisuusasetuksiin. Päivitä laitteesi säännöllisesti.

Kuten kampanjoidessa ihmisten kanssa kasvotusten, muista, ettei kaikkien kanssa tarvitse keskustella.

Jos saat tai havaitset asiattomia viestejä, tallenna viestit ja ota niistä kuvakaappaukset mahdollista rikosilmoitusta varten. Voit myös pyytää luotettavaa henkilöä tekemään tämän puolestasi. Sinun ei tarvitse kestää häirintää tai lukea sinuun kohdistunutta vihapuhetta.

Ilmianna viesti palvelun ylläpitäjälle ja blokkaa tili.

Naisten Linja tarjoaa erityiset palvelut juuri verkkovihaa ja digiväkivaltaa kokeneille. Nettisivuilta löydät laajat ja ajantasaiset tietoturvaohjeet sekä digitaalisen väkivallan kokijalle hyödyllisen linkkikirjaston. Ohjeet löydät osoitteesta naistenlinja.fi > Digitaalinen väkivalta > Näin suojaudut.

Näin teet rikosilmoituksen

Rikosilmoituksen voi tehdä missä tahansa poliisilaitoksella riippumatta siitä missä rikos on tapahtunut. Voit tehdä rikosilmoituksen myös sähköisesti osoitteessa: https://poliisi.fi/tee-rikosilmoitus

Tee rikosilmoitus mahdollisimman pian rikoksen tapahduttua. Kirjoita rikosilmoitukseen mahdollisimman tarkka kuvaus siitä mitä on tapahtunut, ketkä ovat rikoksen epäiltyjä, uhreja sekä mahdolliset silminnäkijät. Kirjaa ylös myös päivämäärä ja aika sekä teknologia, jota väärinkäytettiin. Kirjaa muistiin myös vahingonteon seuraukset (esimerkiksi ahdistus tai unettomuus) tai pyydä lääkärintodistus tueksi mahdolliseen rikosprosessiin.

Säilytä kaikki mahdolliset todisteet, kuten viestit tai silminnäkijöiden yhteystiedot, vaikka et haluaisikaan tehdä rikosilmoitusta heti. Mielesi voi muuttua myöhemmin, jolloin todistusaineiston hankkiminen voi olla vaikeaa.

Voit jättää poliisille nettivinkin osoitteessa:

https://poliisi.fi/nettivinkki. Lomakkeella voit kertoa poliisille kiireettömän tiedon verkossa näkemästäsi epäilyttävästä toiminnasta tai aineistoista.

Älä jää yksin! Mistä apua ja tukea:

Vihapuhe on väkivaltaa, ja väkivallan kokemuksista on hyvä keskustella luotettavalle henkilölle. Älä jää yksin asian kanssa. Voit pyytää apua ja tukea esimerkiksi puolueen omilta yhteyshenkilöiltä tai ottaa yhteyttä väkivaltaa kokeneiden tukipalveluihin.

Alla on tietoja palveluista, joihin voit olla yhteydessä.

Palvelut

Naisten Linja / www.naistenlinja.fi / 0800 02400 (ma-pe 16-20)

Nollalinja / nollalinja.fi / 080 005 005 (avoinna 24/7)

Rikosuhripäivystys / www.riku.fi

Someturva / www.someturva.fi

Suomen mielenterveys ry:n kriisipuhelin www.mieli.fi / 0925250111 (avoinna 24/7)

Lisätietoja www.nytkis.org/vaalitilmanvihaa